

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલયમાં

ક્રિમીનલ અપીલ નં. ૧૬૫ / ૨૦૦૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી એ. જી. ઉરેઝી

૧.	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	હા.
૨.	શું આ ચુકાદો રિપોર્ટરને રીફર કરવો કે નહીં ?	હા.
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિશ્રી ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના.

૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે ના. હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	
----	---	--

=====

ગુજરાત રાજ્ય-અપીલકર્તા (ઓ)

વિરુદ્ધ

કિરણકુમાર કાંતિલાલ ત્રિવેદી-સામાવાળા/પ્રતિવાદીઓ

=====

ઉપસ્થીતી:-

શ્રી કે. એલ. પંડ્યા, અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ માટે એપીપી

શ્રી હાર્દિક એચ. પંડિત, સામાવાળા/પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧ માટે એડવોકેટ

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી એ. જી. ઉરેઝી

તારીખ ૨૩/૦૩/૨૦૧૭

મૌખિક ચુકાદો

૧. કોડ ઓફ ક્રિમીનલ પ્રોસીજર, ૧૯૭૩ ("કોડ" તરીકે ઓળખાશે) ની કલમ ૩૭૮ (૧) (૩) હેઠળ રાજ્ય દ્વારા આ અપીલ દાખલ કરવામાં આવી છે, જે ગાંધીનગરના વિદ્વાન પ્રેસાઈડીંગ ઓફિસર, ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ નં.૨ દ્વારા ક્રિમીનલ અપીલ નં.૧૪/૨૦૦૫ માં પસાર કરવામાં આવેલ નિર્દોષ છુટકારાના તારીખ ૦૩.૧૦.૨૦૦૫ ના ચૂકાદા અને હુકમને પડકારવા માટે છે, જેના દ્વારા અને જેના હેઠળ ગાંધીનગરના વિદ્વાન કસ્ટો એડીશનલ સીનીયર સિવિલ જજ અને જ્યુડીશીયલ મેજિસ્ટ્રેટ ફર્સ્ટ ક્લાસ દ્વારા ક્રિમીનલ કેસ નં.૩૯૯૭/૨૦૦૧ માં તારીખ ૧૨.૦૭.૨૦૦૫ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલ દોષસક્ષિનો ચૂકાદો અને હુકમ, જેમાં રેસ્પોન્ડન્ટને પ્રોહીબીશન એક્ટની કલમ ૬૬(૧)બી હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષી ઠેરવવામાં આવ્યા હતા અને ત્રણ મહિનાની સાદી કેદની સજા અને રૂ.૫૦૦/- નો દંડ ભરવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હતો અને પ્રોહીબીશન એક્ટની કલમ ૮૫(૧) (૩) હેઠળ પણ ત્રણ મહિનાની સાદી કેદ અને રૂ.૫૦૦/- નો દંડ તથા દંડ ના ભરે તો વધુ ૧૫ દિવસની સાદી કેદની સજાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હતો, તે રદ અને સેટ એસાઈડ કરવામાં આવ્યો છે અને રેસ્પોન્ડન્ટને નિર્દોષ છોડી મુકવામાં આવ્યા છે.

૨. આ અપીલને જન્મ આપતી ટૂંકમાં હકીકત એ છે કે તારીખ ૨૬.૦૪.૨૦૦૧ ના રોજ એસ.ટી. સ્ટેન્ડ, ગાંધીનગર ખાતે, રેસ્પોન્ડન્ટ આરોપી કોઈપણ પાસ કે પરમિટ વગર પીધેલી હાલતમાં મળી આવ્યા હતા અને તે સંબંધિત સમયે

ચાલવા કે બોલવા માટે સક્ષમ ન હતા. પ્રોસિક્યુશનનો કેસ વધુમાં એવો છે કે પીધેલી હાલતમાં, રેસ્પોન્ડન્ટ આરોપી એસ.ટી. પર ચઢી ગયા હતા અને એસ.ટી. ના ડ્રાઈવર શ્રી ગોવિંદભાઈ રાવળ કે જેઓ તેમનું બપોરનું ભોજન લઈ રહ્યા હતા તેમને ધક્કો મારી દીધો હતો અને તેનાથી તેમને ગંભીર ફ્રેક્ચર થયું હતું, તેથી, રેસ્પોન્ડન્ટ આરોપી વિરુદ્ધ બે અલગ-અલગ ચાર્જશીટ ફાઇલ કરવામાં આવી હતી, એક ઈન્ડિયન પીનલ કોડની કલમ ૩૦૭ હેઠળના ગુના માટે અને બીજી બોમ્બે પ્રોહીબીશન એક્ટ હેઠળના ગુના માટે અને ચાર્જશીટ વિદ્વાન જોઈન્ટ જ્યુડીશીયલ મેજિસ્ટ્રેટ, ફર્સ્ટ ક્લાસ, ગાંધીનગરની કોર્ટ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવી હતી જેને અંતિમ નિકાલ માટે વિદ્વાન ક્રિસ્ટા એડીશનલ સીનીયર સિવિલ જજ, ગાંધીનગરની કોર્ટમાં કમિટ કરવામાં આવી હતી. વિદ્વાન જજે પ્રોસિક્યુશન દ્વારા રજૂ કરાયેલા જરૂરી પુરાવાઓની કદર કર્યા પછી તારીખ ૧૨.૦૭.૨૦૦૫ ના હુકમથી બોમ્બે પ્રોહીબીશન એક્ટની કલમ ૮૫(૧)(૩) અને ૬૬(૧)(બી) હેઠળના ગુના માટે રેસ્પોન્ડન્ટને દોષી ઠેરવ્યા હતા અને ત્રણ મહિનાની સાદી કેદ અને રૂ.૫૦૦/- ના દંડની સજા કરવાનો હુકમ કર્યો હતો.

૩. ઉપરોક્ત હુકમથી નારાજ અને અસંતોષ્ટ થઈને, હાલના રેસ્પોન્ડન્ટ – અપીલકર્તા આરોપીએ વિદ્વાન પ્રેસાઈડીંગ ઓફિસર, ૨જ ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ, ગાંધીનગરની કોર્ટ સમક્ષ ક્રિમીનલ અપીલ નં.૧૪/૨૦૦૫ દાખલ કરી હતી. વિદ્વાન જજે, બંને પક્ષોની દલીલો સાંભળ્યા પછી અને કેસના રેકૉર્ડ પરના

પુરાવાની કદર કર્યા પછી, તારીખ ૦૩.૧૦.૨૦૦૫ ના હુકમથી બોમ્બે પ્રોહીબીશન એક્ટની કલમ ૬૬(૧)(બી) અને ૮૫(૧)(૩) હેઠળના ગુના માટે આરોપીને દોષી ઠેરવતા ગાંધીનગરના વિદ્વાન પમા એડીશનલ સીનીયર સિવિલ જજ દ્વારા ક્રિમીનલ કેસ નં.૩૯૯૭/૨૦૦૧ માં પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૨.૦૭.૨૦૦૫ ના દોષસિદ્ધિના હુકમને રદ અને સેટ એસાઈડ કર્યો હતો.

જ. મેં રાજ્ય વતી વિદ્વાન એડીશનલ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર શ્રી કે. એલ. પંડ્યા અને રેસ્પોન્ડન્ટ વતી વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી હાર્દિક પંડિતને સાંભળ્યા છે.

પ. વિદ્વાન એપીપી શ્રી પંડ્યા રજૂઆત કરે છે કે નીચલી અપીલ કોર્ટે રેસ્પોન્ડન્ટની દોષસિદ્ધિને માત્ર એ એક જ ગ્રાઉન્ડ પર રદ કરી છે કે કાલિદાસ ધુળાભાઈ વાઘેલા વિ. ગુજરાત રાજ્ય, ૧૯૯૫ (૨) જીએલએચ ૯૩૩ ના કેસમાં આ હાઈકોર્ટના નિર્ણય પર આધાર રાખીને ડોક્ટર દ્વારા પોતે ફાઈલમાં એન્ટીકોએગ્યુલન્ટ અને પ્રિઝર્વેટિવ ઉમેરવામાં આવ્યા ન હતા. તેમની રજૂઆત છે કે નીચલી અપીલ કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલા તારણો ડોક્ટર જયેન્દ્રભાઈ રતિલાલ મોદી (એકિઝનિટ ૯) ના પુરાવાથી વિપરીત છે જેમણે ખૂબ જ સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે તેમણે પોતે ફાઈલમાં એન્ટીકોએગ્યુલન્ટ અને પ્રિઝર્વેટિવ મૂક્યા હતા. તેથી, તેઓ વિનંતી કરે છે કે અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે અને વિદ્વાન મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા નોંધાયેલ દોષસિદ્ધિનો ચૂકાદો અને હુકમ

પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવે.

૬. રેસ્પોન્ડન્ટના વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી હાર્દિક પંડિતે નીચલી અપીલ કોર્ટના આક્ષેપિત ચૂકાદા અને હુકમનું સમર્થન કર્યું છે. તેઓ વધુમાં રજૂઆત કરે છે કે ડોક્ટર જયેન્દ્રભાઈ રતિલાલ મોદીના પુરાવાથી એ ખૂબ સ્પષ્ટ થાય છે કે ડોક્ટરને એન્ટીકોએગ્યુલન્ટ અને પ્રિઝર્વેટિવ મળ્યા હતા અને તેમણે પોતે આ બે પદાર્થો તૈયાર કર્યા ન હતા, અને તેથી, તે બોમ્બે બ્લડ ટેસ્ટ રૂલ્સના નિયમ ૪ નો ભંગ ગણાય. આ હાઈકોર્ટ દ્વારા તેને ફરજિયાત હોવાનું ઠેરવવામાં આવ્યું છે. તેમની વધુમાં રજૂઆત છે કે બોમ્બે પ્રોહીબીશન એક્ટની કલમ ૧૨૯(એ)(૨) મુજબ લોહીના નમૂના અધિકૃત મેડિકલ પ્રેક્ટિશનર દ્વારા એકત્રિત કરવામાં આવશે તે જરૂરી છે, અને તેથી, બોમ્બે બ્લડ ટેસ્ટ રૂલ્સના નિયમ ૪ નો ભંગ સ્પષ્ટ છે, અને નીચલી અપીલ કોર્ટે રેસ્પોન્ડન્ટની દોષસિદ્ધિ રદ કરવામાં કોઈ ભૂલ કરી નથી. તેથી, તેઓ અપીલ ડિસમિસ કરવા વિનંતી કરે છે. પોતાની રજૂઆતના સમર્થનમાં, તેમણે સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત વિ. લક્ષ્મણસિંહ ખુમાનજી બારોટ, (૧૯૯૬) ૨ જીએલઆર ૭૦૭ ના કેસમાં આ હાઈકોર્ટના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે. તેઓ વધુમાં રજૂઆત કરે છે કે ક્રિમીનલ એક્ટિવટલ અપીલનો વ્યાપ મર્યાદિત છે અને જ્યારે બે વ્યુ શક્ય હોય, ત્યારે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલ વ્યુને એક્ટિવટલ અપીલમાં અન્ય સંભવિત વ્યુ દ્વારા બદલી શકાતો નથી. આ રજૂઆતના સમર્થનમાં, તેમણે યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા

વિ. બલમુકુંદ અને અન્ય, ૨૦૦૯ (૨) જીએલએચ ૪૭૧ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે.

૭. વૈકલ્પિક રીતે, તેઓ રજૂઆત કરે છે કે રેસ્પોન્ડન્ટ મોટી ઉંમરના છે અને બહુવિધ સ્વાસ્થ્ય સમસ્યાઓથી પીડાઈ રહ્યા છે. તેથી, કેદની સજા પુનઃસ્થાપિત કરવાના બદલે, દંડમાં વધારો કરી શકાય અને નીચલી અપીલ કોર્ટના ચૂકાદામાં તે મુજબ ફેરફાર કરી શકાય. આ દલીલના સમર્થનમાં, તેમણે સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત વિ. નટવર હરચંદ્રજી ઠાકોર, ૨૦૦૫ ૧ જીએલઆર ૭૦૯ ના કેસમાં આ હાઈકોર્ટના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે.

૮. પરસ્પર વિરોધી રજૂઆતોની તપાસ કરતા પહેલા, બોમ્બે બ્લડ ટેસ્ટ રૂલ્સ (મેડિકલ એક્ઝામિનેશન એન્ડ બ્લડ ટેસ્ટ રૂલ્સ, ૧૯૫૯) ના નિયમ ૪ ની જોગવાઈઓની તપાસ કરવી યોગ્ય રહેશે જે નીચે મુજબ વંચાય છે:

"૪. લોહી એકત્રિત કરવાની મોકલવાની રીત. (૧) રજિસ્ટર્ડ મેડિકલ પ્રેક્ટિશનરે નિયમ ૩ હેઠળ તેમની સમક્ષ રજૂ કરાયેલી વ્યક્તિના લોહીના સંગ્રહ માટે સિરિજનો ઉપયોગ કરવો પડશે. ઉપરોક્ત હેતુ માટે ઉપયોગમાં લેવાય તે પહેલાં સિરિજને ઉકળતા

પાણીમાં મૂકીને જંતુરહિત (સ્ટેરિલાઈઝ) કરવામાં આવશે. તેઓ જંતુરહિત પાણીથી સાફ કરશે અને તે વ્યક્તિના શરીરના જે ભાગમાંથી લોહી ખેંચવાનો તેમનો ઇરાદો હોય તેની ત્વચાની સપાટીને સાફ કરશે. વ્યક્તિના શરીરમાંથી લોહી ખેંચતી વખતે કોઈપણ તબક્કે આલ્કોહોલને સ્પર્શ કરવામાં આવશે નહીં. તેઓ સિરિંજમાં વ્યક્તિના શરીરમાંથી ૫ સીસી કરતા ઓછું ના હોય તેટલું વેનસ બ્લડ ખેંચશે. સિરિંજમાં એકત્રિત કરવામાં આવેલ લોહીને પછી એન્ટીકોએગ્યુલન્ટ અને પ્રિઝવેટિવ ધરાવતી ફાઈલમાં ટ્રાન્સફર કરવામાં આવશે અને

૯. ઉપરોક્ત જોગવાઈ પર આ હાઈકોર્ટ દ્વારા કાલિદાસ ડી. વાઘેલા (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં પેરેગ્રાફ નં.૨ માં નીચે મુજબ વિચારણા કરવામાં આવી છે:

""(૨) સબ રૂલ (૧) માં જણાવેલ રીતે ફાઈલમાં એકત્રિત કરવામાં આવેલ સેમ્પલ બ્લડને ટેસ્ટિંગ ઓફિસરને ચકાસણી માટે કાં તો પોસ્ટ દ્વારા અથવા સ્પેશિયલ મેસેન્જર સાથે મોકલવામાં આવશે જેથી તે તેના એકત્રિત કર્યાની તારીખથી સાત દિવસની અંદર તેમની પાસે પહોંચી જાય, તેની સાથે ફોર્મ 'બી' માં ફોરવર્ડિંગ લેટર હોવો જોઈએ જેના પર સેમ્પલ બ્લડની ફાઈલને સીલ કરવા

માટે ઉપયોગમાં લેવાયેલ સીલ અથવા મોનોગ્રામની પ્રતિકૃતિ હશે."

ઉપરોક્ત નિયમ ૪ ને સાદી રીતે વાંચતા સ્પષ્ટ થાય છે કે લોહી સિરિજમાં એકત્રિત કરવાનું છે અને એન્ટીકોએગ્યુલન્ટ અને પ્રિઝવેટિવ ધરાવતી ફાઈલમાં ટ્રાન્સફર કરવાનું છે અને તે ડોક્ટર દ્વારા કરવાનું રહેશે. રેકૉર્ડ પરની સામગ્રી પરથી એ સ્પષ્ટ નથી થતું કે આરોપીનું લોહી એકત્રિત કરવાના હેતુથી સાહેદ નં. ૩ ને આપવામાં આવેલી તૈયાર ફાઈલમાં કયા સમયે એન્ટીકોએગ્યુલન્ટ અને પ્રિઝવેટિવ ઉમેરવામાં આવ્યા હતા. આરોપીનું લોહી એકત્રિત કરવાની પ્રક્રિયામાં આ ગંભીર ક્ષતિ છે. તેથી, તે ઉપરોક્ત નિયમ ૪ નો સ્પષ્ટ ભંગ છે. રેકૉર્ડ પરના પુરાવા પરથી એ પણ સ્પષ્ટ થાય છે કે જે એન્ટીકોએગ્યુલન્ટ અને પ્રિઝવેટિવ ઉમેરવાના હતા તે ડોક્ટર દ્વારા પોતે ઉમેરવામાં આવ્યા ન હતા. ઉપર અવલોકન કર્યા મુજબ, ડોક્ટરે કબૂલ્યું હતું કે તેમને એન્ટીકોએગ્યુલન્ટ અને પ્રિઝવેટિવ ધરાવતી તૈયાર ફાઈલ મળી હતી. વાસ્તવમાં ફાઈલમાં એન્ટીકોએગ્યુલન્ટ અને પ્રિઝવેટિવ કોણે મૂક્યા અને કયા સમયે તે ફાઈલમાં મૂકવામાં આવ્યા તે દર્શાવવા માટે રેકૉર્ડ પર કોઈ પુરાવા કે અન્ય સામગ્રી નથી. ડોક્ટરે એ પણ કબૂલ્યું છે કે હોસ્પિટલના

પટાવાળા દ્વારા સિરિજ સાફ અને સ્ટેરિલાઈઝ કરવામાં આવી હતી.
૧૯૫૯ ના સદર રૂલ્સનો નિયમ ૪, અન્ય બાબતોની સાથે, એ
જરૂરી બનાવે છે કે સિરિજમાં એકત્રિત કરાયેલ લોહી
એન્ટીકોએગ્યુલન્ટ અને પ્રિઝર્વેટિવ ધરાવતી ફાઈલમાં ટ્રાન્સફર
કરવામાં આવશે. સ્વીકાર્યપણે, આ ડોક્ટર દ્વારા કરવામાં આવ્યું ન
હતું. આ નિયમ ૪ માં સમાવિષ્ટ ફરજિયાત જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન
છે. આ ક્ષતિ ઘાતક પ્રકૃતિની છે અને દોષસિદ્ધિના હુકમને દૂષિત
કરે છે."

૧૦. લક્ષ્મણસિંહ ખુમાનજી બારોટ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં પેરેગ્રાફ નં.૫ માં આ
હાઈકોર્ટ દ્વારા આવો જ વ્યુ લેવામાં આવ્યો છે જે નીચે મુજબ વંચાય છે:

"૫. નિયમ ૪ ની ઉપરોક્ત જોગવાઈ પરથી જણાય છે કે
આરોપીની વ્યક્તિગત તપાસમાંથી લેવામાં આવેલા લોહીના
સેમ્પલનું યોગ્ય મોકલવાનું અને ઓળખ સુનિશ્ચિત કરવા માટે,
તેને નિર્ધારિત રીતે પબ્લિક એનાલિસ્ટને મોકલવું જોઈએ જેથી
લોહીના સેમ્પલ સાથે કોઈપણ પ્રકારની હેરાફેરી કે ચેડા થવાનો
અવકાશ ટાળી શકાય. આમ, નિયમ ૪ ની આવી જોગવાઈઓ
કરવા માટે તંદુરસ્ત અને સંપૂર્ણ હેતુ છે. એ વાતનો ઈનકાર થઈ શકે

નહીં કે ટ્રાયલ કોર્ટનો એ વ્યુ કે નિયમ ૪ ની ભૌતિક ફરજિયાત જરૂરિયાતો પૂરી થતી નથી. આ કોર્ટને સંતોષ છે કે ટ્રાયલ કોર્ટ આવા તારણ અને નિષ્કર્ષ પર પહોંચવામાં ન્યાયી છે, ડૉ. કમલેશ સંબંધિત મેડિકલ ઓફિસર હતા જેમણે આરોપીની વ્યક્તિગત તપાસમાંથી લોહીનું સેમ્પલ લીધું હતું. તેમણે તેમના પુરાવામાં સ્પષ્ટપણે સ્વીકાર્યું છે કે સેમ્પલ બ્લડ ફાઈલમાં મૂકતા પહેલા તેમણે ફાઈલ સાફ કરી ન હતી કે ફાઈલ તપાસી ન હતી. જે વ્યક્તિએ નિયમ ૪ હેઠળ જરૂરી પ્રક્રિયા કરી હતી તેની તપાસ કરવામાં આવી નથી. તેથી, કેસના તથ્યો અને સંજોગોના પ્રકાશમાં, આરોપી પાસેથી લેવામાં આવેલા ગુનાહિત સેમ્પલનું વધુ સારૂ મોકલવું અને વિશ્લેષણ સુનિશ્ચિત કરવા માટે નિયમ ૪ માં નિર્ધારિત પ્રક્રિયાગત સુરક્ષાત્મક ઉપાયો સંતોષકારક રીતે સ્થાપિત થયા નથી. આ અપીલનો ઉકેલ ઉપરોક્ત માત્ર એક જ ગ્રાઉન્ડ પર લાવી શકાય છે અને, તેથી, અન્ય પાસાઓ પર વિગતવાર ચર્ચા કરવી કે સંબોધિત કરવાની જરૂર રહેશે નહીં. કારણ કે નિયમ ૪ ની ભૌતિક ફરજિયાત જોગવાઈઓ સંતોષાયેલ નથી અને તેનું પાલન થયેલ નથી, તેથી આ અપીલને આ એક જ ગ્રાઉન્ડ પર ડિસમિસ કરવી જરૂરી છે. તદ્દનુસાર, તે ડિસમિસ કરવામાં આવે છે."

૧૧. આમ ઉપરોક્ત નિર્ણય પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે નિયમોના નિયમ ૪ ની જોગવાઈઓ ફરજિયાત છે, જેનો ભંગ પ્રોસિક્યુશનને દૂષિત કરે છે.

૧૨. વિદ્વાન એપીપી શ્રી પંડ્યાએ અવધ બિહારી અમૃતલાલ વિ. સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત, (૨૦૦૦) ૩ જીએલઆર ૨૩૮૬ ના કેસમાં આ હાઈકોર્ટના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો, જેમાં આ હાઈકોર્ટે ઠેરવ્યું છે કે સમગ્ર નિયમ ૪ ફરજિયાત નથી. ગમે તેમ હોય, મુખ્ય પ્રશ્ન, જે વિચારણા હેઠળ લેવો જરૂરી છે તે એ છે કે નીચલી અપીલ કોર્ટે એ તારણ નોંધવામાં ન્યાયી હતા કે મેડિકલ ઓફિસરે તારણ નોંધ્યું છે કે નિયમ ૪ ના ભંગના ગ્રાઉન્ડ પર રેસ્પોન્ડન્ટને નિર્દોષ છોડી મૂકવા જરૂરી છે કારણ કે મેડિકલ ઓફિસરે તેમના પુરાવામાં જણાવ્યું હતું કે તેમણે પોતે ફાઈલમાં એન્ટીકોએગ્યુલન્ટ અને પ્રિઝર્વેટિવ મૂક્યા ન હતા.

૧૩. ડોક્ટર જયેન્દ્રભાઈ રતિલાલ મોદીનો પુરાવો એ નીચલી અપીલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલા તારણોની સચોટતા ચકાસવા માટેની મુખ્ય ધરી છે.

૧૪. ડોક્ટર જયેન્દ્રભાઈ રતિલાલ મોદી, જેમની એક્ટિવિટી ૯ થી તપાસ કરવામાં આવી હતી તેમણે તેમના મૌખિક પુરાવામાં જણાવ્યું છે કે રેસ્પોન્ડન્ટને

મેડિકલ તપાસ માટે તારીખ ૨૬.૦૪.૨૦૦૧ ના રોજ સવારે આશરે ૪.૧૫ વાગ્યે તેમની સમક્ષ લાવવામાં આવ્યા હતા. પુરાવા પરથી વધુમાં બહાર આવે છે કે તેમણે પોતે જ સ્ટેરિલાઈઝ્ડ ફાઈલમાં બ્લડ સેમ્પલ લીધું હતું. ત્યારબાદ, તેમણે હોસ્પિટલ દ્વારા તેમને પૂરા પાડવામાં આવેલ એન્ટીકોએગ્યુલન્ટ અને પ્રિઝર્વેટિવ મૂક્યા હતા અને પછી પ્રિઝર્વેટિવ અને એન્ટીકોએગ્યુલન્ટને મિશ્રિત કરવા માટે ફાઈલને ધીમેથી હલાવી હતી. આમ, તેમના મૌખિક પુરાવાથી એ ખૂબ સ્પષ્ટ થાય છે કે ફાઈલમાં પ્રિઝર્વેટિવ અને એન્ટીકોએગ્યુલન્ટ મિશ્રિત કરવાની પ્રક્રિયા ડોક્ટર દ્વારા પોતે કરવામાં આવી હતી. આ સ્પષ્ટ પુરાવાના પ્રકાશમાં કાલિદાસ ધુળાભાઈ વાઘેલા (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં આ હાઈકોર્ટના નિર્ણયના આધારે નીચલી અપીલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલા દોષસિદ્ધિના ચૂકાદા અને હુકમને રદ કરવા માટે નીચલી અપીલ કોર્ટે કયા આધારે તારણ નોંધ્યું છે કે આ બે પ્રક્રિયા મેડિકલ ઓફિસર દ્વારા પોતે કરવામાં આવી ન હતી તે સમજવું અને જાણવું મુશ્કેલ બને છે.

૧૫. રેસ્પોન્ડન્ટના વિદ્વાન એડવોકેટે તેમની આ રજૂઆતને ટેકો આપવા માટે બોમ્બે પ્રોહીબીશન એક્ટની કલમ ૧૨૯(એ)(૨) ની જોગવાઈઓ પર આધાર રાખ્યો છે કે આ પ્રક્રિયા રજિસ્ટર્ડ મેડિકલ પ્રેક્ટિશનરે પોતે કરવાની રહેશે. નિયમ ૧૨(એ)(૧) ફરજિયાત બનાવે છે કે તપાસ કરનાર અધિકારી કે જેમની પાસે એ માનવા માટે વ્યાજબી ગ્રાઉન્ડ હોય કે કોઈ વ્યક્તિએ કેફી દ્રવ્ય લીધું છે તે આવી

વ્યક્તિમાં આલ્કોહોલની ટકાવારી નક્કી કરવા માટે તે વ્યક્તિનું લોહી એકત્રિત કરવા માટે મેડિકલ તપાસના હેતુથી આવી વ્યક્તિને અધિકૃત મેડિકલ પ્રેક્ટિશનર સમક્ષ રજૂ કરી શકે છે. તેના પરનો નિયમ-૨ આવા અધિકૃત મેડિકલ ઓફિસરને પોતે જ આવી વ્યક્તિનું લોહી એકત્રિત કરવા અને સબ રૂલ (૧) હેઠળ નિમણૂક કરાવેલા અધિકારી દ્વારા તેની તપાસ માટે તપાસ કરનાર અધિકારીને પૂરા પાડવા માટે જવાબદાર બનાવે છે. નિયમ ૧૨(એ) ની જોગવાઈનો ભંગ થયો હોવાનું કહી શકાય નહીં કારણ કે ડોક્ટરના પુરાવાથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે તેમણે પોતે જ તેની તપાસ કરી હતી અને નિર્ધારિત રીતે રેસ્પોન્ડન્ટનું લોહી એકત્રિત કર્યું હતું. હાજર કેસમાં, ડોક્ટરના પુરાવાથી એ સ્પષ્ટપણે સ્પષ્ટ થાય છે કે આ પ્રક્રિયા ડોક્ટર દ્વારા પોતે કરવામાં આવી હતી, અને તેથી, નીચલી અપીલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલ તારણ કે આ પ્રક્રિયા ડોક્ટર દ્વારા પોતે કરવામાં આવી ન હતી તે પર્વર્સ છે કારણ કે એ સ્પષ્ટપણે દેખાય છે કે નીચલી અપીલ કોર્ટે ડોક્ટરના પુરાવાની યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં કદર કર્યા વિના વિદ્વાન મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા પસાર કરાયેલા દોષસિદ્ધિના સુચિંતિત ચૂકાદા અને હુકમને રદ કર્યો છે, અને તેથી, આ અપીલમાં હસ્તક્ષેપ કરવો જરૂરી છે.

૧૬. જ્યાં સુધી નટવર હરચંદ્રજી ઠાકોર, (ઉપરોક્ત) ના કેસના નિર્ણયમાં રેસ્પોન્ડન્ટની ઉંમર અને સ્વાસ્થ્યના ગ્રાઉન્ડ પર ત્રણ વર્ષની કેદની સજાના સ્થાને દંડમાં વધારો કરવાની રેસ્પોન્ડન્ટના વિદ્વાન એડવોકેટની વૈકલ્પિક

રજૂઆતનો સવાલ છે, આ હાઇકોર્ટે ઠેરવ્યું છે કે ન્યૂનતમ સજા કરતા ઓછી સજા આપી શકાય છે. આ તારણ એક વિશિષ્ટ છે અને ન્યૂનતમ સજા કરતા ઓછી સજા આપવા માટે ખાસ કારણો દર્શાવવાના રહેશે તે પણ આરોપી દ્વારા કરવામાં આવેલા પ્રથમ ગુનાના કિસ્સામાં. વર્તમાન કેસમાં એવું દર્શાવવા માટે કંઈ નથી કે અગાઉ પણ રેસ્પોન્ડન્ટ સમાન ગુનામાં સંકળાયેલા હતા, પરંતુ, સાથે સાથે રેસ્પોન્ડન્ટના વિદ્વાન એડવોકેટની રજૂઆત સિવાય કે રેસ્પોન્ડન્ટ અસ્પષ્ટ બહુવિધ સ્વાસ્થ્ય સમસ્યાઓથી પીડાઈ રહ્યા છે ન્યૂનતમ સજા કરતા ઓછી સજા આપવા માટે કોઈ ખાસ કારણ અસ્તિત્વમાં નથી. સંજોગો અનુસાર, પ્રોહીબીશન એક્ટની સંબંધિત કલમ દ્વારા નિર્ધારિત ન્યૂનતમ સજા કરતા ઓછી સજા ફટકારી શકાય નહીં.

૧૭. રેસ્પોન્ડન્ટના વિદ્વાન એડવોકેટ બલમુકુંદ અને અન્ય (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય પર પણ આધાર રાખી રહ્યા છે કે બે વ્યુ શક્ય છે, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલ વ્યુને એક્ટિવટલ અપીલમાં નિર્દોષ છુટકારાના અન્ય વ્યુ દ્વારા બદલી શકાતો નથી. અહીં, વર્તમાન કેસમાં, બે વ્યુનો કોઈ કેસ નથી. નીચલી અપીલ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલી પર્વસિટી સ્પષ્ટ છે, અને તેથી, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલા વ્યુને અન્ય વ્યુ દ્વારા બદલવાનો કોઈ પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી. વાસ્તવમાં, આ એક એવો કેસ છે જેમાં નીચલી અપીલ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલી ગેરકાયદેસરતા

અને પર્વસિટીને સુધારવી અને સાચી કરવી જરૂરી છે.

૧૮. ઉપરોક્ત કારણોસર, આ અપીલ સફળ થાય છે અને આથી મંજૂર કરવામાં આવે છે. ગાંધીનગરના વિદ્વાન પ્રેસાઇડીંગ ઓફિસર, ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ નં.૨ દ્વારા ક્રિમીનલ અપીલ નં.૧૪/૨૦૦૫ માં પસાર કરવામાં આવેલ નિર્દોષ છુટકારાનો આક્ષેપિત તારીખ ૦૩.૧૦.૨૦૦૫ નો ચૂકાદો અને હુકમ આથી રદ અને સેટ એસાઈડ કરવામાં આવે છે. ગાંધીનગરના વિદ્વાન ક્રાઇમ એડીશનલ સીનીયર સિવિલ જજ અને જ્યુડીશીયલ મેજિસ્ટ્રેટ ફર્સ્ટ ક્લાસ દ્વારા ક્રિમીનલ કેસ નં.૩૯૯૭/૨૦૦૧ માં પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૨.૦૭.૨૦૦૫ નો દોષસિદ્ધિનો ચૂકાદો અને હુકમ આથી સ્પષ્ટતા સાથે પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવે છે કે પ્રોહીબીશન એક્ટની કલમ ૬૬(૧)ની અને કલમ ૮૫(૧)(૩) હેઠળ રેસ્પોન્ડન્ટ પર લાદવામાં આવેલી મુખ્ય સજા કોડની કલમ ૩૧(૧) હેઠળ એકસાથે ચલાવવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

૧૯. રેસ્પોન્ડન્ટને આ ચૂકાદાની પ્રમાણિત નકલ મળ્યાની તારીખથી બે મહિનાની અંદર સજા ભોગવવા માટે જેલ ઓથોરિટી સમક્ષ સરન્ડર કરવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

૨૦. રેકૉર્ડ અને પ્રોસીડીંગ્સ નીચલી કોર્ટને તાકીદે પરત મોકલવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

(એ. જી. ઉરેઝી, ન્યાયમૂર્તિશ્રી)

મનોજ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.